

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Alešem Korejtkem ve věci

žalobce: Y. K., státní příslušnost Turecká republika,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2020, č. j. OAM-945/ZA - ZA11-R3-2016,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 2. 2020, č. j. OAM-945/ZA - ZA11-R3-2016 (které bylo žalobci doručeno až dne 15. 5. 2020), bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), neuděluje.

2. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 2. 2020, č. j. OAM-945/ZA - ZA11-R3-2016, podal žalobce žalobu, v níž předně namítl, že mu měl být udělen azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť je Kurd a Alevita, tedy příslušník menšin, proti kterým se současný turecký prezident vymezuje (v této souvislosti žalobce též poukázal na vojenské akce turecké armády u hranic se Sýrií). Nadto je podporovatelem¹ (stranu podporoval, jak uvedl např. při pohovoru dne 3. 11. 2020, roznášením tiskovin „*před schůzemi*“) opoziční Lidově demokratické strany (Halkların Demokratik Partisi, HDP), byť nikdy nekandidoval ani nezastával žádnou funkci (při jednání dne 30. 11. 2020 pak žalobce doplnil, že PKK nikdy nepodporoval a nebyl též součástí hnutí, které bylo dle oficiálních zdrojů strůjcem pokusu o státní převrat v roce 2016). Své názory žalobce prezentoval i na Facebooku (jinde ne). Konkrétní žalobce uvedl, že jeho strach z pronásledování pramení z toho, že před čtyřmi lety (5. 3. 2016) byl zatčen Y. E., vedoucí (resp. starosta) pro oblast Kahranmaras. Žalobce následně „*napsal status, ve kterém se vyjádřil proti zatčení uvedeného muže*“, přičemž jeho „*sociální profil byl pak zablokován*“. Byť žalobce z výše uvedených důvodů nebyl ani kontaktován tureckými státními orgány (natož aby byl např. obviněn), je přesvědčen, že pokud by se vrátil do země původu [ze které bez problémů s využitím svých platných cestovních dokladů (pod reálnou identitou) a platného českého víza letecky (z istanbulského letiště) odcestoval], hrozí mu („*jelikož projevoval svůj odlišný politický názor*“) mučení a nelidské a ponižující zacházení. Dle žalobce totiž „*veřejný projev a postoj vůči vládě v Turecku v podstatě není možný*“. Z těchto důvodů by mu měla být udělena i doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu (žalobce ovšem přehlíží, že základním rozdílem mezi doplňkovou ochranou a azylem je právě absence kauzální spojitosti vážné újmy s taxativními důvody pronásledování).
3. Dále žalobce namítal, že pokud nebyl zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu, měl mu být udělen azyl z humanitárního důvodu, neboť se na území České republiky seznámil s K. Š., s níž žije ve společné domácnosti. Přítelkyně žalobce navíc trpí Crohnovou chorobou a vztah žalobce „*měl velmi pozitivní vliv na průběh jejího onemocnění*“. Případný návrat žalobce do země původu by mohl mít „*negativní vliv na zdraví přítelkyně*“. Sám žalobce navíc v průběhu roku 2019 onemocněl (ulcerózní kolitida).
4. Vzhledem k výše uvedenému se žalobce domnívá, že mu mezinárodní ochrana měla být ČR poskytnuta. Jelikož se tak nestalo, je třeba žalobou napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě (které není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
6. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že **ž a l o b a n e n í d ů v o d n á .**

¹ Žalobce v průběhu řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, uváděl, že je řadovým členem HDP, před soudem však při jednání dne 30. 11. 2020 výslovně uvedl, že členem této politické strany není a nikdy nebyl, považuje se spíše za sympatizanta HDP (viz protokol o jednání ze dne 30. 11. 2020).

7. Jak již bylo naznačeno výše, rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Obsah a kvalita žaloby tedy předurčuje podobu rozhodnutí soudu, protože míra podrobnosti odezvy správního soudu je závislá na tom, jak detailně své námitky žalobce v žalobě formuluje. Omezí-li se žalobce na pouhá obecná konstatování, nemůže na ně správní soud reagovat jinak než srovnatelně obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 9. 2018, č. j. 8 Afs 170/2018 – 36, bod 20). Žalovaný na 12 stranách žalobou napadeného rozhodnutí podrobně odůvodnil své závěry, avšak žalobce proti zevrubné a promyšlené argumentaci žalovaného v žalobě v zásadě postavil pouze obecné námitky, event. pouze negoval závěry orgánů finanční správy, ačkoliv je známo, že za žalobní (či kasační) námitku nelze dle Nejvyššího správního soudu „rozhodně považovat pouhé negace pečlivě odůvodněných závěrů“ správních orgánů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 126/2017 – 43, bod 50). Soud se proto k obecným námitkám žalobce vyjádří taktéž pouze obecně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42, či rozsudek téhož soudu ze dne 23. 11. 2015, č. j. 6 As 191/2015 – 41, bod 11). Současně platí, že pokud žaloba neobsahuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správních orgánů, nemusí správní soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88), a proto soud na závěry žalovaného, které soud hodnotí jako věcně správně a zákonné, odkazuje s stručně dodává následující:
8. Právo azylu (které nepatří k přirozeným právům člověka) nelze považovat za právo nárokové. Listina ani mezinárodní smlouvy o lidských právech, jimiž je Česká republika vázána, nezaručují, že právo azylu musí být žádajícímu cizinci poskytnuto (shodně srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2007, sp. zn. IV. ÚS 553/06, N 17/44 SbNU 217, či usnesení téhož soudu ze dne 27. 6. 2017, sp. zn. III. ÚS 1905/17).
9. Úmluva ani její protokoly neobsahují právo na politický azyl (srov. Vilvarajah a ostatní v. Spojené Království, § 102, Ahmed v. Rakousko, § 38, Saadi v. Itálie, § 124, Sharifi v. Rakousko, § 28, a řadu dalších). Obdobně v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech ani Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech právo na azyl není výslovně uvedeno. Právo na azyl výslovně nezmiňuje ani Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (uveřejněna vyhl. č. 143/1988 Sb.). Právo na azyl nezakládá ani samotná Úmluva o právním postavení uprchlíků (uveřejněna sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb.), včetně Protokolu k ní z roku 1967.
10. Taktéž z článku 18 Listiny základních práv Evropské unie nelze dovodit povinnost členského státu Evropské unie udělit žadateli azyl (k tomu srov. např. Battjes, H. European Asylum Law and International Law. Leiden/Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2006, s. 133).
11. Jinými slovy řečeno, je věcí státu posoudit, komu má být azyl udělen a komu má být odepřen (srov. shodně Pavlíček V. a kolektiv. Ústavní právo a státověda. II. díl. Ústavní právo České republiky. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2015, s. 499). Uprchlík nemá nárok na azyl, ale jeho právem je pouze o azyl požádat [srov. shodně např. rozhovor s profesorem Pavlíčkem (který citoval prvního Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky

Khana) pro deník Právo; rozhovor je dostupný na <https://www.novinky.cz/domaci/408830-ustavni-pravnik-k-migracni-krizi-stat-rozhoduje-komu-umozni-vstup.html>; srov. též Pavlíček V. a kolektiv. Ústavní právo a státověda. II. díl. Ústavní právo České republiky. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2015, s. 499).

12. Institut azylu slouží lidem, kteří jsou v zemi původu pronásledováni ze zákonem stanovených důvodů (§ 12 zákona o azylu), a obecně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv problémů (např. osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu. K udělení azylu lze přistoupit pouze v omezeném počtu případů a při splnění zákonem stanovených podmínek (z poslední doby srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2019, č. j. 8 Azs 77/2019 – 43, bod 8, ze dne 9. 1. 2019, č. j. 2 Azs 211/2018 – 37, bod 9, ze dne 13. 9. 2018, č. j. 2 Azs 89/2018 – 37, bod 9, ze dne 25. 7. 2018, č. j. 2 Azs 41/2018 – 39, bod 7, ze dne 29. 3. 2018, č. j. 9 Azs 397/2017 – 66, bod 27, ze dne 25. 1. 2018, č. j. 2 Azs 356/2017 – 39, bod 10, a řadu dalších). Dále je setrvale judikováno (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2018, č. j. 10 Azs 76/2018 – 30, bod 8, ze dne 28. 3. 2018, č. j. 10 Azs 387/2017 – 37, bod 7, ze dne 7. 12. 2017, č. j. 10 Azs 286/2017 – 35, bod 7, ze dne 21. 2. 2018, č. j. 1 Azs 329/2017 – 28, bod 12, ze dne 18. 2. 2016, č. j. 7 Azs 294/2015 – 31, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2015, č. j. 8 Azs 4/2015 – 60, bod 10), že institut azylu neslouží k legalizaci pobytu, resp. že snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (ze starší judikatury viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 – 81, ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, nebo ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94, z recentní judikatury srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 3 Azs 119/2019 – 30, bod 16, ze dne 30. 8. 2018, č. j. 9 Azs 150/2018 – 28, bod 21, ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 Azs 162/2018 – 24, bod 23, ze dne 24. 5. 2018, č. j. 9 Azs 25/2018 – 37, bod 21, ze dne 29. 3. 2018, č. j. 9 Azs 379/2017 – 35, bod 31, ze dne 29. 3. 2018, č. j. 9 Azs 378/2017 – 40, bod 27, ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 Azs 374/2017 – 30, bod 13, ze dne 25. 9. 2017, č. j. 2 Azs 283/2017 – 30, bod 14, ze dne 22. 2. 2017, č. j. 5 Azs 318/2016 – 20, ze dne 16. 2. 2017, č. j. 7 Azs 32/2017 – 25, bod 11, a desítky dalších). K tomu slouží pobytové tituly podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
13. Současně platí, že právo na azyl je vnímáno jako právo na nezbytnou ochranu před pronásledováním v zemích původu, nikoliv však jako právo vybrat si zemi, ve které žadatel o azyl bude chtít toto své právo uplatnit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003-46, ze dne 28. 5. 2004, č. j. 5 Azs 45/2004-47, a ze dne 27. 5. 2004, č. j. 2 Azs 3/2004-45). O azyl je nutno zásadně žádat v první nejbližší bezpečné zemi (cílem tvůrců norem mezinárodního uprchlického práva nebyla podpora azylové turistiky).
14. Je tedy možno shrnout, že institut mezinárodní ochrany je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování či vážnou újmu ze zákonem uznaných důvodů. Tímto institutem je chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené [ostatně historicky byl azyl v podstatě chápán jako obrana před krevní mstou; srov. např. pasáže v Bibli o „útočištných městech“, do nichž se mohl dočasně uchýlit ten, kdo jiného „zabil nedopatřením“ (srov. Num 35,11 a násl., Joz 20, 2 a násl., Ex 21, 13)],

třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46, z poslední doby srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2019, č. j. 4 Azs 416/2018 – 36, ze dne 24. 7. 2019, č. j. 4 Azs 112/2019 – 46, ze dne 18. 7. 2019, č. j. 4 Azs 370/2018 – 39, či ze dne 14. 3. 2019, č. j. 5 Azs 333/2018 – 33). Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, jakkoli surovým, hrubým a těžce postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2004, sp. zn. IV. ÚS 12/04). Skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, neznamena, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovaně vystaven. Pouhý fakt, že žadatel o azyl pochází ze země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79). Institut mezinárodní ochrany taktéž není a nikdy nebyl nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace (tedy např. i dluhů) žadatele (z poslední doby srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 Azs 213/2019 – 25, bod, 10, ze dne 27. 11. 2019, č. j. 1 Azs 320/2019 – 30, bod 11, ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 144/2017 – 36, bod 9, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10 Azs 37/2017 – 30, bod 15).

15. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce v žalobě akcentoval především to, že je Kurd, Alevita a sympatizant legální politické strany HPD, jehož strach z pronásledování pramení především z toho, že před čtyřmi lety (5. 3. 2016) byl zatčen Y. E., vedoucí pro oblast Kahranmaras, a žalobce následně „*napsal status, ve kterém se vyjádřil proti zatčení uvedeného muže*“, přičemž jeho „*sociální profil byl pak zablokován*“.
16. K tomu je nutno předně uvést, že Turecko, vzdor tomu, jak jej líčí žalobce, není v žádném případě totalitním státem (byť stav dodržování lidských práv nepochybně není optimální). Turecko je členem Severoatlantické aliance a kandidátskou zemí Evropské unie. Turecko je dále smluvní stranou *Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod* (dále též „Evropská úmluva o lidských právech“ či „Úmluva“), což umožňuje jeho občanům obrátit se na Evropský soud pro lidská práva [jde tedy o významnou pojistku zaručující účinnost systému právní ochrany proti případnému porušení lidských práv, čehož příkladem je i všeobecně známý případ představitele HDP Selahattina Demirtase (stížnost číslo 14305/17, rozsudek ze dne 20. 11. 2018)]. Je pak pak obecně známo, že Turecko hostí světově největší populaci uprchlíků na světě (na jeho území se v současnosti nachází téměř 3,6 milionu občanů Sýrie a cca 330 000 žadatelů o azyl jiných národností). V Turecku existují reálné opoziční strany, které realizují skutečnou opoziční politiku. Dokladem toho jsou výsledky parlamentních a regionálních voleb. Je např. obecně známo, že v posledních regionálních volbách kandidáti opozičních stran získali kontrolu nad metropolí Ankarou, ekonomickým centrem země Istanbulem i třetím největším tureckým městem Izmirem. V žádné případě proto nelze souhlasit s žalobcem, že „*veřejný projev a postoj vůči vládě v Turecku v podstatě není možný*“. Ostatně i Nejvyšší správní soud zcela nedávno konstatoval, že „*z dostupných informací přitom nevyplývá, že politická situace v Turecku je tak špatná, že by stěžovateli brozilo pronásledování či vážná újma již jen za to, že nesouhlasí s politickým systémem reprezentovaným prezidentem Erdoganem*“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 4 Azs 166/2020 – 37, bod 12).

17. Sám žalovaný se aktuální situaci v Turecku zabýval zodpovědně a shromáždil dostatečné množství relevantních a aktuálních podkladů pro vydání rozhodnutí, které pocházejí z věrohodných zdrojů. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně. Ostatně žalobce před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nenavrhoval doplnění podkladů pro jeho vydání a ani k shromážděným podkladům neměl žádné výhrady. V žalobě pak neoznačil žádné konkrétní skutkové zjištění žalovaného, které by nemělo oporu v provedeném dokazování (pouze prezentoval vlastní názor na aktuální situaci v Turecku, který však nelze považovat za objektivní, jak bylo vysvětleno pod bodem 16), a při jednání dne 30. 11. 2020 na dotaz soudu odpověděl, že žádné důkazní návrhy nemá (viz protokol o jednání ze dne 30. 11. 2020).
18. Pokud jde o postavení Kurdů v Turecku, pak touto otázkou se správní soudy v minulosti již mnohokrát zabývaly a jejich závěry jsou stabilní. Nejvyšší správní soud např. v nedávné době odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnosti založené na námitce nesprávného posouzení otázky pronásledování kurdské menšiny v Turecku (srov. např. usnesení ze dne 17. 9. 2020, č. j. 6 Azs 203/2020-28, ze dne 25. 8. 2020, č. j. 3 Azs 350/2019 – 78, ze dne 9. 7. 2020, č. j. 8 Azs 299/2019-55, ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 358/2019 – 50, ze dne 30. 4. 2020, č. j. 7 Azs 127/2019 – 54, ze dne 5. 12. 2019, č. j. 7 Azs 306/2019 – 67, ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018 - 30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 - 46, či ze dne 7. 11. 2019, č. j. 2 Azs 75/2019 – 46). Nejvyšší správní soud přitom vždy dospěl k závěru, že „*obtíže spojené s příslušností k této etnické skupině nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona*“ (z poslední doby srov. např. již zmiňovaná usnesení ze dne 17. 9. 2020, č. j. 6 Azs 203/2020-28, bod 10, ze dne 25. 8. 2020, č. j. 3 Azs 350/2019 – 78, bod 5, ze dne 9. 7. 2020, č. j. 8 Azs 299/2019-55, bod 9, ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 358/2019 – 50, bod 10, ze dne 30. 4. 2020, č. j. 7 Azs 127/2019 – 54, bod 10, etc.). Současně Nejvyšší správní soud v odůvodnění připomínaných rozhodnutí též reagoval na tvrzení žadatelů o mezinárodní ochranu, že po pokusu o státní převrat, k němuž došlo dne 15. 7. 2016, se v důsledku následující reakce státní moci a intenzivních opatření vůči domnělým pučistům, politickým oponentům a jiným osobám, mohou za určitých okolností některé osoby obávat pronásledování. Nejvyšší správní soud přitom vždy citoval usnesení ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 Azs 177/2018 – 28, dle kterého obavy z pronásledování by případně mohly být namíste u politicky aktivně činných osob, respektive u osob zapojených do neúspěšného státního převratu. Takovou osobou však žalobce nebyl, jak potvrdil před soudem při jednání dne 30. 11. 2020. Ostatně je obecně známo, že za strůjce pokusu o převrat z července roku 2016 je dle oficiálního prohlášení turecké vlády považován Fethullah Gülen a příznivci jeho hnutí, nikoliv Kurdové. Obdobně je obecně známo, že výjimečný stav vyhlášený po pokusu o vojenský převrat byl již před dvěma roky (18. 7. 2018) ukončen.
19. Stejně tak se správní soudy v minulosti opakovaně vyjádřily i k aktuálnímu vývoji v Turecku ve vztahu ke kurdské menšině, a to zejména s přihlédnutím k operaci „Pramen míru“ (spočívající ve vpádu ozbrojených sil Turecka do severní Sýrie v oblasti Eufratu, která je pod kontrolou kurdských milic). Správní soudy konstatovaly, že tento ozbrojený konflikt je lokalizován výhradně na konkrétním území (část hranice se Sýrií), přičemž nelze říci, že se jedná o vnitřní ozbrojený konflikt či válečný stav na celém území Turecka (viz například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 7 Azs 127/2019 – 54 a č. j. 7 Azs 172/2019 - 55, či ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 359/2019 – 50). Ostatně

žalobce před odchodem z vlasti pobýval v Istanbulu, v minulosti vlast bez problémů procestoval a pro svůj budoucí život si může zvolit jakékoliv bezpečné místo ve vlasti – což je naprostá většina Turecka (tento závěr žalovaného žalobce v žalobě nezpochybnil).

20. Lze tedy uzavřít, že „kurdští příslušníci v Turecku nejsou na celém území státu tak běžně a závažně pronásledováni, že by tato skutečnost zakládala důvod pro udělení mezinárodní ochrany“ (usnesení ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 – 46, bod 20). I kdyby se žalobce mohl setkat v místě svého bydliště s předpojatostí vůči své osobě z důvodu kurdské národnosti, může situaci řešit vnitřním přesídlením, jak v obdobných případech opakovaně připustil i Nejvyšší správní soud (z poslední doby srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020 – 27, bod 23). V podrobnostech pak soud odkazuje zejména na strany 6 a 7 žalobou napadeného rozhodnutí.
21. Ani žalobcem zdůrazňovaná podpora legální HDP není (ve spojení s příslušností ke kurdskému etniku) důvodem pro udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu, jak výslovně uvedl Nejvyšší správní soud např. v odůvodnění usnesení ze dne 9. 7. 2020, č. j. 8 Azs 299/2019 – 55 (bod 8), či v odůvodnění usnesení ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018 – 46 (bod 18). Tento závěr je logický, neboť samotná HDP je legální politickou stranou, která opakovaně uspěla v parlamentních volbách (např. v parlamentních volbách v červnu roku 2015 získala 13, 1 % platných hlasů a s 80 získanými mandáty se stala čtvrtou nejsilnější politickou stranou, v parlamentních volbách v roce 2018 získala 11, 7 % platných hlasů a 67 mandátů), a ze žádné ze zpráv založených ve správním spise [a ani ze zpráv (tyto zprávy však byly publikovány až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí – srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.) citovaných obsáhle žalobcem v doplnění žaloby ze dne 29. 6. 2020 (které bylo učiněno po uplynutí lhůty pro podání žaloby – srov. § 71 odst. 2 s. ř. s.)²] neplyne, že by v Turecku bylo vcelku běžným jevem (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82) pronásledování pouhých sympatizantů HDP [zprávy o zemi původu se zmiňují pouze o exponentech HDP, zejména o poslancích a místních předácích, zcela výjimečně o řadových členech HDP (ani tím však žalobce nrbyl a není)] či osob, které se vysloví na Facebooku proti zatčení místního představitele politické strany. Ostatně žalobce sám nebyl v souvislosti s podporou HDP (jak žalobce před soudem zdůraznil, nebyl členem HDP) či svým příspěvkem na Facebooku byt jen kontaktován tureckými státními orgány (natož aby byl formálně obviněn), turecké státní orgány též od roku 2016, kdy opustil vlast, neprojevily o žalobce sebemenší zájem. Turecké státní orgány též žalobci nekladly žádné překážky ani při samotném vycestování z jeho vlasti. Do kontaktu s bezpečnostními orgány v Turecku žalobce přišel pouze jednou, a to při incidentu, který nijak nesouvisel s uplatněnými azylovými důvody, neboť šlo o kavárenskou rvačku. Žalobce přitom rozhodně nebyl

² K tomu je třeba uvést, že prostřednictvím „doplňování“ žaloby nelze „do věci přinášet nic zásadně nového ve smyslu dalších důvodů pro zrušení napadeného rozhodnutí. V opačném případě by totiž byl naopak na místě závěr, že se jedná o rozšíření o další žalobní bod“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2013, č. j. 7 As 10/2013-30). I kdyby žalobce tvrdil, že v žalobě uplatnil námitky jen v obecné rovině a zmíněným doplňujícím podáním je jen rozvedl a konkretizoval, tak by musel toto doplnění učinit ve zmíněné zákonné lhůtě (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Jak totiž výstižně konstatoval desátý senát Nejvyššího správního soudu, „uplatnění obecné žalobní námitky není otevřením bezedné nádoby možných pochybení správního orgánu, ze kterých žalobce může libovolně vytahovat další a další konkrétní námitky až do rozhodnutí soudu, ale pouze zastřešující typovou kvalifikaci konkrétních námitek, které nicméně žalobce musí uplatnit ve lhůtě pro podání žaloby“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2017, č. j. 10 Afs 100/2017-91, bod 21).

žádným novinářem, jak přesvědčivě zdůvodnil žalovaný na straně 5 žalobou napadeného rozhodnutí. Tyto závěry žalovaného přitom žalobce v žalobě nezpochybnil. Soud tedy uzavírá, že žalobce vykonával běžnou podpůrnou činnost legální politické strany (nebyl ani jejím členem) a jeho pronásledování za tuto „politickou činnost“ není přiměřeně pravděpodobné a obava z něj je neodůvodněná. Ze stejných důvodů žalobci nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy odůvodňující poskytnutí doplňkové ochrany (odhlédne-li soud od toho, že žalobce přehlíží, že základním rozdílem mezi doplňkovou ochranou a azylem je právě absence kauzální spojitosti vážné újmy s taxativními důvody pronásledování). V podrobnostech soud odkazuje na strany 5 až 11 žalobou napadeného rozhodnutí.

22. Jde-li o žalobcem zmiňovaný „status“ na Facebooku spojený se zatčením starosty, pak pokud soud přehledně, že žalobce svou aktivitu na Facebooku ani tvrzenou blokadu účtu nijak nedoložil (tato skutečnost nepochybně relevantní je³, jak naposledy konstatoval Nejvyšší správní soud např. v bodě 14 odůvodnění usnesení ze dne 26. 8. 2020, č. j. 3 Azs 83/2019 – 30, zvláště když žalobce při jednání dne 30. 11. 2020 uvedl, že svůj účet na Facebooku má „již roky“ a stále ho využívá), není soudu zřejmé, proč tvrzenou blokadu přičítá tureckým státním orgánům (které žalobce v souvislosti s předmětným „statusem“ ani nekontaktovaly), když je obecně známo, že webový systém Facebook vlastní a spravuje soukromá obchodní korporace sídlící mimo jurisdikci tureckých státních orgánů, která má vlastní pravidla, podle nichž posuzuje obsah uživatelských příspěvků, odebírá je a případně blokuje celý účet. Je to tedy Facebook, kdo finálně rozhoduje o tom, co na Facebook patří a co ne. V ostatním soud odkazuje na závěry žalovaného na straně 4 a 5 žalobou napadeného rozhodnutí, které žalobce opět žádnou konkrétní žalobní námitkou nenapadl.
23. Žalovaný se zevrubně věnoval i postavení Alevitů v Turecku a žalobce opět jeho závěry v žalobě nezpochybnil. Soud proto odkazuje zejména na stranu 7 žalobou napadeného rozhodnutí a pouze stručně připomíná, že náboženské menšiny v Turecku čelí jistému znevýhodnění (Křesťané, Alevité, Svědci Jehovovi, Židé atd.), neboť dominantním náboženstvím je tam toliko sunnitský islám, který je pak společensky upřednostňován, zcela jistě se ale nejedná o momenty pronásledování nebo hrozeb vážné újmy ze strany státního aparátu. Práva těchto menšin jsou dále garantovaná Lausannskou dohodou, kterou Turecku dodržuje od roku 1923. Alevitská komunita nemá státem uznané své mešity jako oficiální modlitební místa, a tak se na ně nevztahuje státem vyplácená finanční podpora. Jinak ale není Alevitům nijak bráněno svobodně praktikovat své vyznání. Dle některých odhadů pak Alevité tvoří až 1/3 celkové turecké populace a můžeme je nalézt ve všech úrovních tureckého společenského života, podnikatelskou i politickou sféru nevyjímaje (viz Informaci OAMP, Turecko - Svoboda vyznání v Turecku, červenec 2019).
24. Poukazoval – li žalobce též na příběhy jiných osob (které nadto nebyly s příběhem žalobce srovnatelné – např. odsouzení bratra otce „za terorismus“), je třeba pro úplnost dodat, že

³ Ostatně dle konstantní judikatury je v režimu zákona o azylu důkazní břemeno rozděleno „mezi žadatele a stát tím způsobem, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 4 Azs 166/2020 – 37, bod 12).

dle ustálené judikatury důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany nelze bez dalšího odvozovat od jiné osoby (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2006, č. j. 3 Azs 23/2006-40, č. j. 4 Azs 332/2005 – 80, ze dne 22. 3. 2007, č. j. 2 Azs 126/2006 – 89, ze dne 26. 4. 2007, č. j. 7 Azs 12/2007 – 67, ze dne 21. 5. 2009, č. j. 5 Azs 19/2009 – 91, ze dne 19. 3. 2010, č. j. 2 Azs 7/2010 – 100, bod 16, či ze dne 16. 12. 2015, č. j. 3 Azs 108/2015 – 49). Ustanovení § 12, příp. § 14a zákona o azylu se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého žadatele. Každá žádost o udělení mezinárodní ochrany, a tedy i žádost rodinného příslušníka, musí být posouzena vždy individuálně (srov. již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2015, č. j. 3 Azs 108/2015 – 49).

25. Pokud jde o humanitární azyl, soud nejprve připomíná, že na humanitární azyl není nejen právní nárok, ale ani subjektivní právo (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, či rozsudek téhož soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 6 Azs 230/2014 – 67, bod 50), a proto je vyloučeno, aby na tomto neexistujícím subjektivním právu mohl být negativním výrokem správního orgánu žadatel o humanitární azyl zkrácen (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60, rozsudek ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 Azs 111/2005-58). Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu též plyne, že snaha o legalizaci pobytu v České republice, byť je spojena se snahou o realizaci rodinného života, není zásadně ani důvodem hodným zvláštního zřetele, který je nezbytný k udělení humanitárního azylu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 6 Azs 16/2012 – 12, bod 16, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 4 Azs 88/2014 – 18, ze dne 5. 12. 2012, č. j. 6 Azs 22/2012 – 35, ze dne 26. 5. 2016, č. j. 6 Azs 81/2016 – 28, bod 5, a usnesení ze dne 15. 6. 2016, č. j. 4 Azs 60/2016 – 29, body 10 až 12), resp. existenci rodinných vazeb na území České republiky nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu (shodně srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2018, č. j. 9 Azs 209/2018 – 30, bod 14, či rozsudky téhož soudu ze dne 28. 4. 2011, č. j. 1 Azs 5/2011 – 36, nebo ze dne 8. 1. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 – 52). V odůvodnění usnesení ze dne 12. 9. 2018, č. j. 5 Azs 268/2016-22, pak Nejvyšší správní soud výslovně konstatoval, že z prostého faktu soužití žadatele o mezinárodní ochranu s družkou (příteklýní) rozhodně nelze dovozovat takový zásah do jeho rodinného a soukromého života, který by bylo možno podřadit pod důvod pro udělení doplňkové ochrany.
26. Výše shrnuté závěry jsou logické, neboť rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“). Rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tedy zpravidla nemůže být samo o sobě v rozporu se základním právem cizince na respektování jeho soukromého a rodinného života, i když by realizace takového práva předpokládala jeho pobyt na území ČR. V takovém případě tedy není ani relevantní důvod pro to, aby správní orgán rozhodující o mezinárodních ochraně či správní soud přezkoumávající takové rozhodnutí upřednostňoval ve smyslu čl. 10 Ústavy ustanovení článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, Úmluvy o právech dítěte či jiných mezinárodních smluv zakotvujících právo na soukromý a rodinný život či základní práva dítěte před ustanoveními soudního řádu správního či zákona o azylu, neboť žádná kolize mezi těmito normami za daných okolností nenastává (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12.

3. 2009, č. j. 1 Azs 77/2008 – 58, ze dne 8. 11. 2009, č. j. 2 Azs 66/2008 – 52, ze dne 16. 3. 2016, č. j. 4 Azs 10/2016 – 39, a ze dne 29. 3. 2018, č. j. 2 Azs 21/2018 – 59, bod 11).
27. Z uvedeného tedy plyne, že vztah žalobce s přítelkyní (s nikoliv výjimečně vzácným autoimunitním onemocněním, které je léčitelné, byť ne vyléčitelné, protože není známa příčina vyvolávající onemocnění), který žalobce navíc navázal v době, kdy byl jeho pobytový status nejistý, rozhodně není důvodem pro udělení humanitárního azylu, zvláště když nebylo ani tvrzeno, že K. Š. je závislá výlučně na žalobci a jeho pomoci. K tvrzenému negativnímu dopadu možného návratu žalobce do země původu na zdraví přítelkyně žalobce soud dodává, že rozhodnutím žalovaného nebyl ukončen pobyt žalobce na území České republiky, žalobce má možnost upravit svůj pobytový status dle zákona o pobytu cizinců. Jak je setrvale judikováno (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 – 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 – 44, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 – 94, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2018, č. j. 10 Azs 76/2018 – 30, bod 8, ze dne 28. 3. 2018, č. j. 10 Azs 387/2017 – 37, bod 7, usnesení ze dne 7. 12. 2017, č. j. 10 Azs 286/2017 – 35, bod 7, usnesení ze dne 21. 2. 2018, č. j. 1 Azs 329/2017 – 28, bod 12, usnesení ze dne 18. 2. 2016, č. j. 7 Azs 294/2015 – 31, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2015, č. j. 8 Azs 4/2015 – 60, bod 10), institut azylu neslouží k legalizaci pobytu. Žalobce s přítelkyní též mohou případně realizovat rodinný život v Turecku.
28. Pokud jde o onemocnění žalobce, to opět není nijak výjimečně vzácné, neohrožuje žalobce na životě, je léčitelné (být ne vyléčitelné, protože stejně jako u Crohnovy choroby není známa příčina vyvolávající onemocnění) a nevyžaduje specializovanou nákladnou léčbu (žalobce je léčen ambulantně a užívá běžně - na předpis - dostupné léky), kterou by nemohl podstoupit v zemi původu (sám žalobce při pohovoru uvedl, že nemají problémy s lékařskou péčí, protože jejich středostavovská rodina je pojištěná; v podrobnostech viz stranu 10 žalobou napadeného rozhodnutí). Obtíže žalobce se tedy ani neblíží svou závažností k judikaturou vytyčené hranici, jejíž překročení by mohlo mít za následek udělení některé z forem mezinárodní ochrany (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 5 Azs 15/2010 – 76, a ze dne 22. 4. 2011, č. j. 5 Azs 3/2011 – 131, z poslední doby pak srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 2 Azs 29/2020 – 58, body 6 a 7). Pouze pro úplnost soud dodává, že úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení azylu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 – 68, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2016 č. j. 2 Azs 259/2016 – 18). Ze zprávy Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) navíc plyne, že turečtí občané po návratu do své vlasti z dlouhodobých pobytů nečelí žádným obtížím a pokud dbají na řádné přihlášení do sociálního a zdravotního systému, mají přístup ke všem potřebným službám. Léčba ve státních nemocnicích je zdarma a dostupnost léků je plošná. Existují zde úřady práce i případná podpora v nezaměstnanosti (viz zprávu Mezinárodní organizace pro migraci - Turecko, březen 2019).
29. Soud tedy uzavírá, že základní žalobní námitky nebyly důvodné, a proto žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I). Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovanému žádné náklady v řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

30. Závěrem soud pro případ, že by se žalobce domáhal překladu rozsudku do svého mateřského jazyka, zdůrazňuje, že z žádného ustanovení upravujícího řízení před správními soudy (včetně ustanovení o. s. ř., jichž se v souladu s § 64 s. ř. s. použije přiměřeně) nevyplývá povinnost soudu překládat účastníku řízení soudní rozhodnutí do jeho mateřského jazyka. Pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce je zněním autentickým. Není povinností soudu zasílat účastníkovi řízení překlad takového rozhodnutí do jeho mateřského jazyka (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2005, č. j. 2 Azs 168/2004 – 52, ze dne 21. 6. 2006, č. j. 3 Azs 156/2005 – 47, ze dne 11. 10. 2006, č. j. 6 Azs 412/2005 – 65, ze dne 17. 2. 2006, sp. zn. 8 Azs 85/2005, ze dne 10. 11. 2012, č. j. 6 Ads 58/2010 – 178, či usnesení ze dne 29. 8. 2014, č. j. 5 Azs 98/2014 – 15). K otázce výkladu čl. 37 odst. 4 Listiny v souvislosti s písemnostmi, které soud účastníkům zasílá během probíhajícího soudního řízení, přistoupilo také plénum Ústavního soudu ve svém stanovisku ze dne 25. 10. 2005, sp. zn. Pl. ÚS – st 20/05, č. 485/2005 Sb. ÚS. Ústavní soud zde dospěl k závěru, že gramatický výklad čl. 37 odst. 4 Listiny *„je zcela jednoznačný a svědčí pro nutnost tlumočení při ústní komunikaci účastníka řízení neovládajícího český jazyk se soudem. Nutnost překladu písemností, včetně rozhodnutí soudu, však gramatickým výkladem dovodit nelze. Logický výklad za použití argumentu a simili vede k témuž výsledku. To proto, že obsah čl. 6 odst. 3 písm. e) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), ač je omezen co do uplatnění toliko na trestní řízení, je co do rozsahu zaručeného práva srovnatelný s čl. 37 odst. 4 listiny.“*

Poučení:

Rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 30. listopadu 2020

Aleš Korejtko v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje